

Brexit is een zegen voor continentaal Europa

Uittreden zet aandeelhoudersmaatschappij van Thatcher en financiële economie van City op afstand

Donald Kalff

Gelukkig houdt het Verenigd Koninkrijk, of in ieder geval Engeland, vast aan de beslissing uit de EU te treden. Met het aantreden van Theresa May lijkt het pleit beslecht. De EU kan nu de grote voordelen van de brexit incasseren, met de kanttekening dat niemand de Britten de aanzienlijke negatieve gevolgen van deze stap gunt. De ooit door Margaret Thatcher uitgeroepen aandeelhoudersmaatschappij en de door de City gepropageerde financiële economie komen op afstand te staan.

Geen moment te vroeg om verdere besmetting van de EU te voorkomen. De invloed van financiële instellingen, die maar niet wezenlijk kunnen hervormen en die naar nu blijkt een grote bijdrage hebben geleverd aan de ontwrichting van het Verenigd Koninkrijk, kan nu makkelijker worden beperkt.

In het bijzonder op de volgende drie terreinen.

In de eerste plaats vallen bij de regulering van financiële markten de grote belangen van de City weg. Banken die met een Britse vergunning actief zijn, zullen, om hun paspoort voor dienstverlening op het continent te behouden, moeten voldoen aan Europese regelgeving. De handel van in euro's gedomineerde stukken door Britse banken valt weg en komt onder toezicht van de ECB. Plotseiling kan de belastingheffing op banken worden geharmoniseerd. Zaken als een heffing op aandelentransacties krijgen een nieuwe kans. Ten slotte zal de druk op het continent om banken in dienst te stellen van de reële economie op minder weerstand stuiten.

In de tweede plaats wordt de invloed van de City op het inrichten van ondernemingen minder. De krachten om de onderneming aandeelhoudersrendement centraal te laten stellen zullen afnemen. Er komt minder nadruk te liggen op winst per aandeel als veronderstelde maar nooit bewezen opstap naar een

ILLUSTRATIE: HEIN DE KORT VOOR HET FINANCIËLE DAGBLAD

hogere beurskoers. Dat leidt tot minder stappen om deze breuk te optimaliseren, stappen die eerder waarde vernietigen dan genereren. De belangrijkste zijn: inkoop van aandelen, tijdrovende exercities die geen economische waarde toevoegen, uitstel van investeringen die immers op korte termijn ten koste gaan van de winst en kostenbesparingen die op korte termijn de winst opvoeren, maar waarvan de onbedoelde nevengevolgen op termijn voelbaar worden.

Er komt minder nadruk te liggen op winst per aandeel als nooit bewezen opstap naar een hogere beurskoers

In de derde plaats mag verwacht worden dat Brits contractenrecht een minder grote rol gaat spelen. Het aandeel van transacties tussen partijen op het continent zal oplopen en het gebruik van 'Romeins' recht zal stijgen. Dat is voordelig omdat bij een stelsel gebaseerd op 'Case Law' in tijden van structurele veranderingen het aantal voor goede rechtspraak benodigde relevante precedents afneemt. Een stelsel dat tevens op antagonisme is geënt, bemoeilijkt arbitrage en andere vormen van conflictafwikkeling. Een stelsel waarbij de tekst van het contract leidend is en niet de oorspronkelijke bedoelingen van partijen, vergt langdurige onderhandelingen om al het ongewenste gedrag van de contractanten uit te sluiten. Dat past niet

langer in een wereld waarin het aantal en de variatie van samenwerkingsverbanden sterk oplopen en partijen snel en tegen lage transactiekosten bij elkaar moeten worden gebracht.

Continentaal Europa kent van oudsher drie strategische voordelen: een bancaire sector die een grote rol speelt bij bedrijfsfinanciering, een grote diversiteit van ondernemingsmodellen, van bv tot stichting en coöperatie, en een op de toekomst berekend contractenrecht. Alle drie hebben onder invloed van het Verenigd Koninkrijk en financiële markten tientallen jaren onder druk gestaan. Daar kan nu een streep onder gezet worden.

.....
Donald Kalff is ondernemer en publicist.